

Број/Број: 03/1-50-7-38- /09
Сарајево/Сарајево: 04.05.2009.

Члановима Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ:

Шефик Цаферовић, Винко Зорић, Драго Калабић, Мирко Околић, Јозо Крижановић, Сулејман Тихић, Хазим Ранчић, Бранко Зрно, Иво Миро Јовић, Душанка Мајкић, Слободан Шараба и Адем Хускић

ПРЕДМЕТ: Информација о учешћу у програму „NATO Tour 2009“
Веба, акт број: 03/1, 03/11-05-180/09

У организацији Владе САД-а и на позив Амбасаде САД у БиХ, од 19. -23. априла 2009. године, организована је активност под радним насловом „НАТО Тоур 2009“.

Бранко Зрно, предсједавајући Заједничке комисије и Жељко Грубешић, стручни савјетник, на позив Амбасаде САД-а учествовали су у програму „NATO Tour 2009“.

Испред МО БиХ у поменутих активностима учествовала је Марина Пендеш, замјеница министра одбране, а испред МСП-а БиХ Бакир Садовић- Одјел за мир и безбједност.

Програм је реализован у Бриселу од 19.-21.04.2009., те у Љубљани од 22.-23.04. 2009. године.

Реализирање програма у Бриселу, 20.-21. 4. 2009. године

20.04.2009.године

Учесници програма посјетили су SHAPE, Главни војни штаб НАТО-а.

Током боравка уштабу SHAPE-а одржани су брифинзи о темама:

- НАТО и Заједничка оперативна команда (АЦО),
- ЕУ и Операција АЛТХЕА,
- Програми војне сарадње у НАТО-у.

Карактеристично за одржане брифинге и разговоре који су слиједили након истих је да је НАТО у овом моменту највише пажње усмјерио ка операцијама на Косову „КФОР“ и Авганистану „ИСАФ“. Ситуација на Косову и Авганистану је, по ријечима предавача, и даље јако компликована и захтјева додатне ангажмане како НАТО Штаба, тако и земаља учесница. Када је у питању Босна и Херцеговина озбиљно се разговара о редифиницији мисије „АЛТХЕА“.

Средином 2009. године биће познато како ће се снаге ЕУФОР-а даље ангажовати у БиХ, те како ће на најефикаснији начин искористити својих 2200 војника, официра и стручњака различитих профила.

Врло интересно је објашњена координација у активностима између НАТО Штаба и ЕУФОР Команде у БиХ, што говори да НАТО и ЕУ уско координирају своју мисију у БиХ. Оно што охрабрује, а у чему је Заједничка комисија за одбрану и безбједност била веома ангажована је попуна Мисије БиХ при НАТО-у и сусрет а пуковником Нецадом Садиковићем, који је почео са својим активностима у SHAPE Штабу. Пуковник Садиковић је почео са радом у бази SHAPE 01.04.2009. године и импонује његов ангажман и озбиљност у прихватању и извршавању задатака који су дефинисани у мисији коју извршава.

21.4.2009. године

Мисија САД-а при НАТО-у била је домаћин током активности у Главном сједишту НАТО-а у Бриселу.

Одржани су брифинзи и разговори о сљедећим темама:

- Преглед тренутних питања од интереса за НАТО (Zsoltan Rabai),
- БиХ-Еуро-атланска сарадња и партнерство као средство реформе (др. Jaroslaw Skonieczka),
- Постизање консензуса: Доношење одлука унутар Алијансе (др. Jamie Shea),
- Пут напријед: Партнерство БиХ и НАТО-а (Kate Wynnes и представници Норвешке и Мађарске мисије при НАТО),
- БиХ и НАТО: Прилике за сарадњу и постизање консензуса (Frank Boland),
- Перспективе САД према НАТО-у након самита.

Карактеристично за предавања и разговор са званичницима НАТО-а је да су јако добро информисани о ситуацији у Босни и Херцеговини и току реформи. Забринути су стањем и политичком ситуацијом у БиХ, највише реториком водећих политичара. Забрињава их спорост рјешавања проблема с војном имовином и другим проблемима који се већ годину дана понављају у контактима са БиХ званичницима. Званичници НАТО цијене да због таквог стања реформа и пут ка НАТО-у стоје у мјесту, те сви параметри показују да је у питању застој.

Званичници НАТО-а нуде помоћ и стручњаке, те очекују рјешавање проблема који су постали хронични. Очекују далеко више координације и интерресорне сарадње унутар Савјета министара БиХ на путу ка НАТО-у. Акциони план за чланство „МАП“ је ствар одређене БиХ и њених званичника. НАТО ће поздравити испуњење критерија и обавеза који ће довести БиХ у „МАП“.

Званичници САД-а и челници Мисије САД при НАТО-у безрезервно подупиру пут БиХ у НАТО, али очекују додатне конкретне кораке у рјешавању постојећих проблема.

Уприличен је и сусрет са представницима Мисије БиХ при НАТО-у гдје су чланови Мисије Горан Прањић, Бране Јанковић и Славен Арамбашић информисали учеснике програма о активностима Мисије и напорима које улажу у постизању циљева за које се Босна и Херцеговина определијелила.

Реализација програма у Љубљани, 22. и 23. 04.2009. године

22.04.2009. године

Програм у Љубљани је реализован у организацији Амбасаде САД у Словенији.

Током првог дана програма учесници „НАТО Тоур 2009.“ посјетили су сљедеће институције:

- Амбасада САД у Љубљани и састанак са отправником послова Bradley Freden,
- Састанак са члановима Комисије за одбрану у НС Републике Словеније,

- Састанак са представницима Министарства вањских послова Словеније,
- Састанак са државним секретаром Министарства одбране Словеније и његовим сарадницима.

Сви поменути сусрети и разговори су били изузетно корисни и садржајни.

Званичници Републике Словеније су презентирали своје активности у путу ка НАТО-у. Инерресорна сарадња, студиозност и велики број квалификованих људи су основна карактеристика пута Словеније ка НАТО-у. Отвореним и веома срдчним разговорима домаћини су презентовали и најситнији детаљ у припреми институција и словеначког друштва ка НАТО-у. Понудили су помоћ у виду ангажовања стручњака и бројним програмима, а када је у питању политички став према БиХ и њеном путу ка НАТО-у, ту је евидентна пуна сагласност да је БиХ мјесто у НАТО уз испуњење услова који су познати већ дуже вријеме. Званичници Р Словеније шаљу пријатељске поруке и охрабрују БиХ званичнике и грађане да истрају у рјешавању постојећих проблема којих је и Словенија имала јако пуно.

23.4.2009.

Канцеларија Владе Словеније за односе са јавношћу презентирала је своје активности у припреми институција и словеначког друштва ка НАТО-у. Низ интересантних података и активност неколико стотина стручњака које је ангажовала Влада Р Словеније презентована је са циљем да се покаже да у НАТО не улази ни војска ни министарство одбране једне државе, него друштво у цјелини.

Пут ка НАТО-у је шанса за цјеловите реформе унутар друштва и државе и то је Словенија на вријеме схватила и вишегодишњим осмишљеним програмима остварила.

„NATO Tour 2009.“ завршен је разговором с др. Antonom Beblerom, предсједником Невладине организације „Атлански савез“. Вишесатни дијалог са др. Beblerom је био вишеструко користан и потпуно отворен у оба смјера. Показао се врским познаваоцем региона и Босне и Херцеговине. Презентовао је поглед академика, дипломате и грађана Словеније о Босни и Херцеговини и Словенији.

Закључак:

„NATO Tour 2009.“ био је изванредно организован. Саговорници су били темељито припремљени за теме које се тичу региона и Босне и Херцеговине. Босна и Херцеговина је и даље интерес НАТО-а и њених чланица. Сви појединачно и у цјелини као НАТО заједница желе помоћи БиХ и њеним званичницима у рјешавању проблема, али тврдње да је застој у реформама више него евидентан нису добре и шаљу поруке у којима све институције појединачно морају наћи себе и држати се прокламираних и добро познатих циљева и програмских одређења.

Предсједавајући
Заједничке комисије
Бранко Зрно